

УДК 677.024

ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМ СУЧАСНОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ВИКОРИСТАННЯМ ХУДОЖНЬО-КОМПОЗИЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК НАЦІОНАЛЬНОГО КОСТЮМА АЗЕРБАЙДЖАНУ.

Аспірантка Іскендерова Є. А.
Наук.керівник к.т.н., проф. Ніколаєва Т. В.
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. У публікації представлені особливості проектування важливого складового елемента національного жіночого азербайджанського костюма - хусток келагаї. Для вивчення матеріальної і духовної культури проведено історичний аналіз розвитку виробництва келагаї, в якому відображаються етнографічні, історичні, художні особливості народної творчості.

Важливою особливістю національної культури є збереження національних традицій та їх застосування в сучасній моді. Азербайджанський національний жіночий костюм відрізняється яскравою красою, вміло поєднує національні традиції народу і сучасність. Різноманітність природи, наявність дев'яти кліматичних поясів, а також явна враженість всіх чотирьох пір року не виключають впливу традицій, звичаїв і художньої культури на спосіб життя і світогляд жителів країни. Все це сприяло формуванню багатой культури і мистецтва азербайджанців. Матеріальні цінності, здобуті під час археологічних розкопок, вказують на формування цікавою, багатую культури одягу. Ще в давні часи різноманітний рослинний світ дозволив виготовляти тканини і в'язані вироби різного сировинного складу. Хустки - «Келагаї» виготовлялись в Азербайджані з давніх часів. За джерелами XVII століття, однієї з великих шовківницьких областей Близького Сходу була територія сучасного Азербайджану.

Об'єкт дослідження є вивчення та аналіз роботи різних авторів в сфері матеріальної і духовної культури Азербайджану і національного жіночого костюма.

Предметом дослідження є хустки келагаї, як важного складового елемента азербайджанського жіночого костюма. Азербайджанський національний костюм створювався в результаті тривалих процесів розвитку матеріальної і духовної культури азербайджанського народу, він тісно пов'язаний з його історією і відображає її національну специфіку.

В костюмі відображаються етнографічні, історичні, художні особливості народної творчості, які проявлялися і в створенні певних його форм. Азербайджанське мистецтво дає про себе знати і в оздобленні костюма художніми вишивками, в ткацтві і в'язанні.

У роботі поставлені завдання дослідження особливостей дизайну, вивчені структури і будови келагаї на основі параметрів будови тканини, як одного з елементів національного азербайджанського костюма, з метою збереження національних традицій та їх застосування в сучасній оді.

Найважливішим властивістю келагаї є орнаментация: келагаї повинен мати геометричний або стилізований рослинний орнамент, виконаний обов'язково в певній техніці, яка називається в Азербайджані «басманахиш», а в світі відома як «гарячий батик». Орнаментованим може бути тільки контур, або весь келагаї. Орнаменти та їх композиції на келагаї це зображення тварин, риб, птахів, квітів і стилізовані рослинні елементи.

Результати дослідження У роботі розроблені пропозиції щодо застосування національних хусток в сучасній жіночому одязі, з метою збереження національних традицій, а також їх роль у формуванні національних особливостей в сучасній моді. Як атрибут жіночого одягу келагаї зберігся переважно в сільській місцевості. На початку 2000-х років

Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення

Художнє моделювання костюма

народний промисел виготовлення келагаї був відновлений у вигляді кустарного виробництва, зі збереженням всіх технологічних норм і дотриманням структурних і естетично особливостей виробів.

Рис. Розробка нетрадиційних варіантів келагаи

Висновки. Розглянуто особливості проектування та структури складового елемента національного жіночого азербайджанського костюма - хусток келагаї. Проведено історичний аналіз розвитку виробництва келагаї, в якому відображаються етнографічні, історичні, і художні особливості народної творчості. Розроблено варіанти щодо застосування келагаї в дизайні сучасної модного жіночого одягу, досліджені особливості виготовлення хусток. Досліджено особливості виготовлення хусток келагаї та виявлено чинники, що впливають на їх будова і структуру, а також їх роль у формуванні національних особливостей сучасної моди.

Ключові слова: національний костюм, келагаї, орнамент, структура, технологія виготовлення.

ЛИТЕРАТУРА

1. [В. Исламова, М. Джебрайлова, П. Азизбекова, Исак Рубенчик, М. Атакишиева](#) Азербайджанская национальная одежда. М.: Искусство. 1972 .
2. Каракашлы К.Т. Об азербайджанских головных уборах.- Баку: 1973
3. Fərzəliyev M. H. Toxuculuq istehsalatı məşinlərinin layihələndirilməsi, hesablanması və konstruksiya edilməsi. - Bakı, 2016. – 222 s.